

Hantering av återsökning av statsbidrag inom flyktingmottagandet, information

Förslag till beslut

1. Informationen noteras.

Ärende

Kommundirektören har initierat en översyn av ”Hantering av återsökning av statsbidrag inom flyktingmottagandet” i avvaktan på Mottagarutredningens förslag på att återsökningsprocessen av statsbidrag för flyktingmottagande ska förenklas. Uppdraget är att se över hur kommunen lever upp till de rekommendationer som gavs i den PwC-rapport som skrevs 2012 och de PM som skrevs utifrån PwC-rapporten samt hur kommunen har arbetat med återsökningsprocessen av statliga ersättningar.

Med anledning därav lämnas denna information om denna översyn som genomförs under våren och vilka förslag på åtgärder som föreslås i avvaktan på att Mottagarutredningen ska föreslå förenklingar och schabloniseringar avseende statsbidrag för flyktingmottagande.

Beslutsunderlag
[Klicka och skriv]

Bakgrund

Mot bakgrund av att skyddsbehövande människor har särskilda behov och att det är en nationell angelägenhet att ta emot de människor som är på flykt så är det motiverat att staten har ett ekonomiskt ansvar för dessa grupper.

Kommuner och regioner ansvarar för vissa insatser inom mottagandet av asylsökande och nyanlända. Staten har kostnadsansvaret för mottagande av asylsökande och nyanlända. Det är Migrationsverket och i vissa fall Länsstyrelserna som beslutar om och betalar ut statsbidragen. Dagens bestämmelser utgår från flera olika principer för fastställande av ersättning, utbetalning och möjlighet för kommunerna att överklaga ev. beslut.

Den statliga ersättningen betalas i huvudsak ut genom schablonersättning, men ersättning för faktiska kostnader förekommer också. Ersättning för faktiska kostnader kan i vissa fall vara större än schablonersättningar. De ersättningsposter kommuner har möjlighet att återsöka är många och flera typer av ersättningar ska återsökas i efterhand.

Nuvarande anvisningar och regleringar för möjlighet till återsökning är svåra att överblicka och att tillämpa på ett bra sätt. Det märks också på att vissa ersättningar söks i liten omfattning, vilket i sin tur kan bero på att kommuner inte känner till rätten till återsökning. Vissa kommuner gör också medvetna val och avstår återsökning då de bedömer att administrationen för ansökan är större än den faktiska kostnaden. Regelverket för återsökning anses också på många områden vara krångligt.

Mot denna bakgrund pågår en översyn av statlig ersättning till kommuner och landsting inom ramen för den sk. Mottagarutredningen. I de utredningsdirektiv som är givna är regeringen tydlig med att ersättningar till kommuner och landsting behöver förenklas och gärna mer schabloniserade ersättningar. En uppfattning som också påtalats av SKL. Detta för att minska på den omfattande administration som byggs upp i kommuner för att hantera återsökningsprocessen. Vid samtal med huvudsekreteraren i Mottagarutredningen, Martin Olauzon så bekräftas att "förenkling och schablonisering" är ledord. Utredningen ska vara klar i 31 oktober 2017.

Kommunledningsgruppen har i Linköpings kommun i omgångar diskuterat hur återsökningsprocessen går till samt om Linköpings kommun återsöker de statliga ersättningar kommunen har rätt till inom området flyktingmottagande. Revisorerna i Linköpings kommun gav i september 2012 PwC ett uppdrag att granska kommunens hantering av statliga ersättningar inom flyktingmottagandet. Granskningen som utfördes berörde bildningsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, omsorgsnämnden, barn- och ungdomsnämnden samt överförmyndarnämnden.

Aktuell frågeställning från revisorerna:

Säkerställer ansvariga nämnder att kommunen får del av de statliga ersättningar inom flyktingmottagandet man har rätt till?

Revisionsrapporten behandlades i ansvariga nämnder. PwC gjorde bedömning att det saknades gemensamma övergripande rutiner som innehåller en tydlig översikt över samtliga ersättningsformer, ansvarsfördelning och gemensamma rutinbeskrivningar. PwC pekade också på att kunskapen om vilka målgrupper och ersättningsformer som var möjliga att söka skulle öka.

Utifrån den kritik och de förbättringsförslag som framfördes så skrevs ett PM som ansvariga förvaltningschefer ställde sig bakom att tillse efterlevnad av de regler och rekommendationer som gavs. Dessutom bildades det ett nätverk inom kommunen med ansvariga handläggare som arbetar med återsökning. Dessa handläggare skulle också genomgå regelbunden kompetensutveckling för att vara uppdaterade på vilka ersättningar som var möjliga att återsöka.

ÖVERSYNENS INNEHÅLL OCH INRIKTNING

I den omvärldsbevakning och nätverkskontakter som finns bl.a. på SKL framkommer att flera kommuner brottas med frågan om återsökning. Det är stor administration och viss osäkerhet råder då inte sällan återsökningsprocessen är fragmenterad och ansvarsuppdelad på flera förvaltningar. Så är det också i Linköpings kommun, vilket kan vara bra men tydligare ägarskap över återsökningsprocessen behöver tillskapas så att inte kommunen går miste om några medel som är möjliga att återsöka.

Identifierade utvecklingsområden för återsökning av statsbidrag i Linköpings kommun

Det första som kan noteras är att återsökning borde samordnas utifrån ett helhetsperspektiv. Ägarskapet över begreppet återsökning för flyktingmottagande behöver tydliggöras. Det är angeläget då återsökningsprocessen till stor del är decentraliserad, den ligger ute på flera förvaltningar. Det gäller att säkerställa ett helhetsperspektiv för hela kommunen att vid ansökningsförfarandet för att undvika att inte enbart den förvaltning som genomför återsökning utifrån sitt ansvarsområde gör det. Ev. behöver det också tydliggöras hur förfogandet över de återsökta pengarna ska ske. För att göra detta arbete på ett enkelt sätt bör också de synpunkter som framkom i PwC-rapporten och de PM som skrevs tas tillvara.

Förutom det behöver följande områden utvecklas:

- Styrning och organisering av kommunens samlade arbete för återsökning behöver utvecklas.
- Klargöra hur kommunens verksamhetssystem kan stödja återsökningsprocesserna. Detta för att undvika dubbelarbete och manuell hantering där information redan finns i våra system.
- Återsökningsprocessen behöver kvalitetssäkras med stöd av kvalitetsledningssystem och skriftliga rutiner för att inte göra återsökningsprocessen personberoende. En sådan process skulle kunna se ut enligt modellen nedan.

Samråd

Samråd har skett med kommunledningsgruppen att översynen genomförs samt med ekonomichefsgruppen och de medarbetare som arbetar med återsökning idag. Bägge dessa grupper samtycker till de synpunkter och förslag till utvecklingsområden som lämnas i detta ärende.

Uppföljning och utvärdering

När Mottagarutredningen är klar med sitt arbete, vilket ska ske 31 oktober 2017, blir sannolikt Linköpings kommun remisskommun. I samband med det bör en avstämning göras utifrån vilken organisation och arbetsätt som krävs för en kvalitetssäkrad återsökningsprocess för flyktingmottande i Linköpings kommun.

Kommunledningskontorets helhetsbedömning

[Klicka och skriv]

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL information är ej påkallat i detta ärende.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Beslutet skickas till
[Klicka och skriv]